

Cordylophora caspia Klubbpolyp

Foto © Keith Hiscock, publicerad på MarLIN

Svenskt vardagsnamn	Klubbpolyp På svenska också ett alternativnamn för arten klubbhydroid (<i>Clava multicornis</i>).
... och på andra språk	Norska: ; Danska: Brakvands-køllepolyp; Engelska: Freshwater hydroid; Tyska: Keulenspolyp, Affenhaar; Franska:
Vetenskapliga namn	<i>Cordylophora caspia</i> (Pallas, 1771); fam. Oceanidae alternativt Cordylophoridae Synonym(er): <i>Bimeria baltica</i> Stechow, 1927 <i>Cordylophora albicola</i> Hirchenpauer in Busk, 1861 <i>Cordylophora americana</i> Leidy, 1870 <i>Cordylophora lacustris</i> Allman, 1844 <i>Cordylophora otagoensis</i> Fyfe, 1929 <i>Cordylophora whiteleggi</i> von Lendenfeldt, 1886 <i>Tubularia cornea</i> Agardh, 1816
Organismgrupp(er)	Hydrozoer (klass Hydrozoa), Nässeldjur (fylum Cnidaria).
Storlek och utseende	Djuren är brunrå/gulvita, trådformiga och bildar kolonier. Varje polyp blir ca 1 mm stor, men kolonierna kan bli upp till 50–100 mm långa. De bildar "buskar" (liknar mossor) med en del som fäster och kryper mot t.ex. en båtbottnen och en upprätt förgrenad, trådformig del. I änden av dessa sitter de små hydraliknande djuren, som filtrerar partiklar ur vattenmassan.
Kan förväxlas med	I Västerhavet: med andra polypdjur.
Geografiskt ursprung	Pontokaspiska området, i och omkring Svarta havet

	och Kaspiska havet.
Första observation i svenska vatten	Troligen på 1810-talet.
Förekomst i svenska havs- och kustområden	Arten är mycket vanlig, från södra Östersjön upp till norra Bottenviken.
Övrig förekomst utanför ursprungligt utbredningsområde	Klubbpolypen är vanlig i Östersjön och finns i Kuriska lagunen, Oderlagunen, Vistulalagunen, Rigabukten, Finska viken och Bottniska viken, liksom i Bälthavet och Kattegatt. Den finns även i vattnen runt Storbritannien och Irland (fynd redan på 1860-talet). I början av 1900-talet hade arten observerats i kustvatten och flodmynningsområden i ett flertal nordeuropeiska länder. Den finns även i Kielkanalen och i flera stora europeiska floder. Arten har även spritts till USA (Kalifornien, Florida, Great Lakes, kustvattnen utanför New York och Washington samt i vissa floder), till länder i Sydostasien och till Australien.
Referenser till observationer i områden nära svenska farvatten	Iddefjorden, Norge (Afzelius, 1995)
Troligt införselsätt	Fartygstrafik, som påväxt på fartygsskrov. Till USA har arten dock förts in dels genom att akvarier tömts i Lake Erie, dels på östkusten med barlastvatten.
Miljö där arten förekommer	Klubbpolypen är huvudsakligen brackvattenlevande och betraktas ibland som en äkta brackvattenart. Den påträffas i flodmynningsområden och andra grunda områden (högst ca 3 m djup) med utsötat vatten, men kan tolerera salthalter upp till ca 20 ‰. Djuren sätter sig som påväxt på stenar, vattenväxter och på hårda ytor som bryggor och båtskrov. <i>Cordylophora caspia</i> växer huvudsakligen i skuggiga lägen, t.ex. på undersidan av båtar. Arten är temperaturkrävande, vilket gör att den växer till när det är varmt och dör ut när det börjar bli kallt på hösten/vintern.
Ekologiska effekter	Klubbpolypen kan bli en konkurrent till blåmussla och andra fastsittande

	<p>organismer, som också söker sig till hårda bottnar, om utrymme. Den tros kunna konkurrera även med vandrarmusslan (<i>Dreissena polymorpha</i>). I och med att det är en påväxtorganism på båtskrov kan arten orsaka ökad användning av bekämpningsmedel mot påväxt.</p>
Andra effekter	<p>Klubbpolypen kan orsaka påväxt på viktiga ytor och även täppa igen rör och andra öppningar. Det finns åtskilliga exempel på att den satt igen vattenintag till kraftverk (se t.ex. nedan: Keine Chance für Affenhaar) och till vattenverk (Mant <i>et al.</i>, 2012).</p>
Övrigt	
<p>Läs mer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chemie Technik. 2000. Keine chance für Affenhaar. 29(6):54-57. http://www.plastverarbeiter.de/ai/resources/102704e6c4b.pdf • Nehring S. & Leuchs H. 1999. Bundesanstalt für Gewässerkunde: Neozoa (Makrozoobenthos) an der deutschen Nordseeküste: Eine Übersicht. http://www.stefannehring.de/downloads/083_Nehring+Leuchs-1999_BfG-Bericht-1200_neozoa-nordsee.pdf • North European and Baltic Network on Invasive Alien Species: <i>Cordylophora caspia</i> http://www.nobanis.org/speciesInfo.asp?taxaID=195 • Olenin S. 2006. <i>Cordylophora caspia</i>. Fact sheet. DAISIE, Delivering Alien Invasive Species Inventories for Europe. Besökt 2 december 2014. http://www.europe-aliens.org/pdf/Cordylophora_caspia.pdf • Tyler-Walters H. & Pizzolla P. 2007. <i>Cordylophora caspia</i>. A hydroid. Marine Life Information Network: Biology and Sensitivity Key Information Sub-programme (on-line). Plymouth: Marine Biological Association of the United Kingdom. http://www.marlin.ac.uk/speciesfullreview.php?speciesID=3044 • US Geological Survey Nonindigenous Aquatic Species: <i>Cordylophora caspia</i> http://nas.er.usgs.gov/queries/FactSheet.asp?SpeciesID=1060 • WoRMS. 2014. <i>Cordylophora caspia</i> (Pallas, 1771). I: Schuchert, P. (2014) World Hydrozoa database. Accessed through: World Register of Marine Species at http://www.marinespecies.org/aphia.php?p=taxdetails&id=117428 Besökt 2014-12-02. <p>Mer om bilden</p> <ul style="list-style-type: none"> • © Keith Hiscock. Bilden är publicerad på Marine Life Information Network for Britain & Ireland. http://www.marlin.ac.uk/ 	

Referenser till artbeskrivning

- Schuchert P. 2004. Revision of the European athecate hydroids and their medusa (Hydrozoa, Cnidaria): families Oceanidae and Pachycordylidae. *Revue Suisse de Zoologie* 111(2):315-369.

Referenser till fyndplatser

- Afzelius L. 1995. Inventering av bottenfaunan i Enningdalsälvens estuarium i inre Iddefjorden. I: Faunaen i Enningdalselva og Indre Iddefjord. Rapport 8. Fylkesmannen i Østfold. sidorna 17-32.
- Conde A., Domínguez J., Novais J.M. & Ramil F. 2013. First record of *Cordylophora caspia* (Hydrozoa, Cnidaria) in the Tagus estuary, central Portugal. *Marine Biodiversity Records*. doi:10.1017/S1755267213000833; Vol. 6; e114; 2013 Published online. 6 sidor.
- Nehring S. 2000. Neozoen im Makrozoobenthos der deutschen Ostseeküste. *Lauterbornia* 39:117-126.
- Nehring S. & Leuchs H. 2000. Neozoen im Makrozoobenthos der Brackgewässer an der deutschen Nordseeküste. *Lauterbornia* 39:73-116.
- Smith D.G., Werle S.F. & Klekowski E. 2002. The rapid colonization and emerging biology of *Cordylophora caspia* (Pallas, 1771)(Cnidaria, Clavidae) in the Connecticut River. *Journal of Freshwater Ecology* 17(3):423-430.

Referenser till ekologiska och andra effekter

- Folino-Rorem N.C. & Indelicato J. 2005. Controlling biofouling caused by the colonial hydroid *Cordylophora caspia*. *Water Research* 39(12):2731-2737.
- Mant R.C., Moggridge G.D. & Aldridge D.C. 2012. Control of biofouling by *Cordylophora caspia* in freshwater using one-off, pulsed and intermittent dosing of chlorine: laboratory evaluation. *Biofouling* 28(5):433-440.

Detta faktablad om *Cordylophora caspia* skapades den 20 september 2005. Första uppdatering: 29 juni 2006; Andra uppdatering: 6 november 2006; Tredje uppdatering: 11 december 2006. Senaste uppdatering den 2 december 2014 av Sture Nellbring.